

XXI. EBICYKL

2004

**Memoriá Robo Rosy
a Václava Slavíka**

SEVEROČESKÁ ŠNĚROVAČKA

ITINERÁŘ

1. etapa neděle	25. 7. Most – Petrovice
2. etapa pondělí	26. 7. Petrovice – Krásná Lípa
3. etapa úterý	27. 7. Krásná Lípa – Brandýs n. L.
4. etapa středa	28. 7. Brandýs n. L. – Jablonec n. N.
5. etapa čtvrtek	29. 7. Jablonec n. N. – Lázně Bělohrad
6. etapa pátek	30. 7. Lázně Bělohrad – Deštné v O. h.
7. etapa sobota	31. 7. Deštné v O. h. - Polička

Jak číst itinerář

33	550	sedlo Končiny		
36	490	Klášteřec nad Orlicí ↗	(4073)	
48	380	Pastviny	(4073)	
43	440	x Nekoř ↖		
45	525	Šedivec	360	
48	360	Letohrad	360	
61	350	Ústí nad Orlicí	360	(4049)
68	475	pomník biskupa Jana Augusty		(4048)
71	380	Sloupnice	360	(182)

V prvním sloupečku jsou kilometry, ve druhém nadmořská výška. Ze sedla Končiny jedeme vedlejší nečíslovanou silnicí do Klášteřce. Zde odbočujeme doprava na vedlejšku, která je zároveň cyklotrasou číslo 4073. Přes Pastviny po ní dojedeme na křižovatku u Nekoře, zde doleva. V obci Šedivec vyjždíme na silnici 360, po které pojedeme přes Letohrad do Ústí n. O. Dál po silnici 360 (a zároveň číslované cyklotrase 4049) k pomníku biskupa Jana Augusty. Pokračujeme po vedlejšce (cyklotrasa 4048) do Sloupnice, atd.

Itinerář používejte zároveň s mapou. Hodí se turistické 1 : 100 000, cyklo-, příp. automapy.

Základní informace (hlavně pro úplné nováčky – další pikantnosti též na www.ebicykl.cz)

Ebicykl se jede na kolech = ebicyklisty jezdící auty jako „technický doprovod pelotonu“ **nebereme**. Nepočítejte také s tím, že budete jezdit jako „závozník“ s vozovou hradbou na sedadle spolujezdce – toto sedadlo je vyhrazené pro případy nouze (jinak bývá zarovnané zavazadly až ke stropu). Trasa je daná itinerářem, zajišťky a zkratky se nevyklučují. Večer před etapou probíhá nad mapami krátký briefing, na kterém se probírají podrobnosti o trase, časové a technické detaily, stravování, náměty co zajímavého lze cestou vidět a navštívit, apod. Jezdí se spíše v menších skupinách, které se během dne na trase potkávají a jejich členové se různě prolétají dle individuálních zájmů. Během etapy navštívujeme tzv. pocestné hvězdárny, kam ebicyklisté dojíždějí také v menších skupinkách (rozptyl celého pelotonu čítajícího každoročně kolem 50 ebicyklistů, činí asi 2 hodiny). Časové vymezení takové exkurze dohadujeme právě na briefingu a dohodnuté hodiny voláme ještě večer před etapou našim hostitelům. V místě noclehu obvykle bývá beseda s hostiteli, pozorování, apod., časový rozvrh se však dovíme až při dojezdu a nebývá nouze o překvapení. Někdy pro nás hostitelé připraví něco na zub, ale to se většinou také dovíme až na místě. Proto je dobré se navečeřet už při dojíždění do cíle (nebojte se, po namáhavé etapě zvládnete klidně i druhou nenadálou večeři). Shánění jídla po ubytování a očistě znamená většinou marnou pouť po zavírajících hospodách v deset či jedenáct večer. Etapy většinou nejsou příliš dlouhé, zařídte si proto dojezd a jídlo tak, abyste se mohli zúčastnit večerního posezení. Spí se ve vlastních spacácích ve hvězdárně, tělocvičně nebo venku pod širákem. **Zavazadla nám vozí vozová hradba (automobil), ten však není nafukovací! Do auta si můžete dát spacák, oblečení, které nebudete mít při etapě na sobě (ne celý šatník!), případně pár drobností. Celek by měl tvořit kompaktní zavazadlo, jde hlavně o co nejmenší objem. Na zavazadlo si dejte jmenovku. Nevhodné jsou igelitky (pořád se z nich sypou ven nějaké věci), vůbec sem nepatří nádoby s tekutinami (mohou se otevřít nebo rozbít při nakládání a znečistí tak věci ostatním). Naprosto nevhodné jsou též krosny s konstrukcí a tlusté karimatky – zabírají příliš velký prostor. Pokud vozíte brašny na kolo, měly by zůstat na kole.**

Test: nabalte si věci na Ebicykl a ujeďte s nimi na kole 100 km, po cestě určitě ještě něco vyhodíte... Se zbytkem pak můžete na start.

Sraz ebicyklistů v sobotu 24. 7. 2004 v Mostě a zahájení XXI. ročníku Ebicyklu:

spí se ve skautském středisku „Oheň“ (bývalá 13. ZŠ, ul. E. Basse 1142/9) blízko autobusového a vlakového nádraží. Otevřeno bude od 16 hodin.

Nádraží ČD se táhne od SZ (zde je most přes koleje) k JV. Ve stejném směru (jižně od kolejí) jde i Rudolická ulice, která vyústí blízko JV konce nádraží na kruhový objezd. Z toho je třeba vyjet k jihu (pryč od kolejí). Doprava jdou postupně ulice Borovského, Klicpery a E. Basse.

SOS: +420 737 869 142 (Michal Tarant)

+420 605 550 889 (Zdeněk Tarant)

Hvězdárna Antonína Bečváře na Hněvíně (asi 2 km vzdušnou čarou od místa ubytování) bude přístupná v sobotu odpoledne a večer a pak ještě v neděli ráno od 8 hodin. Možnost pozorování Slunce H-alfa filtrem.

V centru, asi 1,5km od místa ubytování, se nachází kulturní dům REPRE (budova s velkou koulí – planetariem – na střeše). Od 20. 30 zde bude Hejtmanova přednáška „Okna vesmíru dokořán po 20 letech“. **Ve 22.00 zde proběhne zahájení XXI. ročníku Ebicyklu „Severočeská šňerovačka“.** Do Chánova je z místa ubytování asi 1km, po uzamčení kol a odložení cenností je sem v noci plánována exkurse s domorodým průvodcem Dežem (opékání vlčáka). Dežo je v Chánově znám pod krycím jménem **Tarantule**.

Přehled setkání s astronomií během XXI. ročníku Ebicyklu

zahájení v Mostě	So 24. 7.	Most - planetarium Most - hvězdárna
1. etapa	Ne 25. 7.	Teplice - hvězdárna Teplice - planetarium Petrovice - hvězdárna pana Michaela Bílka
2. etapa	Po 26. 7.	Jílové – hvězdárna pana Josefa Vnučka
3. etapa	Út 27. 7.	Panská Ves – Ústav fyziky atmosféry – přelet družice Mimosa Brandýs nad Labem – působiště Tadeáše Hájka a Tycha Brahe Brandýs nad Labem - rodný dům a pamětní deska A. Bečváře
4. etapa	St 28. 7.	Benátky nad Jizerou – hvězdárna a místo působení Tycha Brahe Mladá Boleslav – hvězdárna Jablonec n. N. – hvězdárna pana Milana Antoše
5. etapa	Čt 29. 7.	Železný Brod – hvězdárna pana Vladimíra Vetlého Železný Brod – hvězdárna pana Vladimíra Mazance Turnov – Vývojová optická dílna Rovensko p. Tr. – hvězdárna pana Vladimíra Kafky Jičín – hvězdárna Lázně Bělohrad – pamětní deska prof. Emila Buchara
6. etapa	Pá 30. 7.	Hořice – hvězdárna
7. etapa	So 31. 7.	Litomyšl – plastika „Těsná dvojhvězda“ na místě rodného domku prof. Zdeňka Kopala Polička – hvězdárna pana ing. Romana Ehrenbergera Polička – setkání s raketovým odborníkem ing. B. Růžičkou

S kým se na Ebicyklu 2004 uvidíme:

Antoš Milan	Jarkovský Jiří x)	Lipták Peter N	Šarounová Lenka
Bejček Karel	Jedináková Lila	Malý Libor	Šmelcer Ladislav
Boháčová Martina	Jedinák Ludvík	Nekola Martin	Šmelcerová Dana
Dobrovoda Luboslav	Kaděrka Petr N	Olchava Hynek	Štědroň Martin
Dostál Vít'a	Kleczek Pavel	Pilarčík Lukáš N	Štědroň Petr
Drhová Lucie N	Knapp Viliam	Plachý Vladimír	Štorek Zdeněk
Elišková Michaela	Komrská Jiří	Poupa Martin	Štorková Mirka
Gábor Pavel	Konečná Anna	Pravda Alexander	Tarant Zdeněk
Grygar Jiří	Koráb Miroslav	Prokop Petr	Vaclík František
Hájek Karel st.	Kracíková Olga	Rečková Valéria	Vallo Dušan N
Hájek Karel ml. N	Kratoška Míra st.	Setteyová Daniela	Vallová Kaja N
Hájková Ilona	Kratoška Míra ml.	Soldát Zdeněk	Žilinská Katka
Holubec Jaromír	Křižovič Martin	Stražil Karel	
Homola Vladimír	Lemež Petr	Stražilová Marie	

N = nováček   **x)** = EBI 91, 92, 93, 96 (znovu přihlášen)

Stav k 17. 6. 2004

1. etapa
Neděle 25. 7. 2004

0	268	Most	
6	280	x Braňany ↖	256
12	280	Mariánské Radčice ↗	256
14	280	Lom - jih ↗	27
18	320	Osek ↗	
23	200	Duchcov ↖	254
29	240	Řetenice	254
32	220	Teplice	254
35	240	Řetenice ↗	
36	240	Újezdeček	
38	255	Kamenný Pahorek ↗	
39	280	Košťany	
43	350	Hrob ↗	382
47	600	Mikulov - kostel	382
49	780	x Mikulov ↗	
53	880	sedlo Pramenáč	
56	800	Cínovec	
63	710	Fojtovice ↖	
67	750	Adolfov	
71	600	Krásný Les – kostel ↗	
72	630	Krásný Les ↖	
77	500	Petrovice	

Příjezd na hvězdárnu Teplice:

do města přijíždíme od Řetenic po ulici Duchcovské až na křižovatku s **13/E55** (světla). Projet rovně a dál ulicemi Alejní a U Zámku kolem zámku a lázní na ul. Mlýnskou. Ta se zatáčí doprava kolem parku (vpravo) a přechází v ul. Pražskou. Na začátku Pražské ulice uvidíme vlevo kopec, na kterém je botanická zahrada a hvězdárna. Planetarium je v Koperníkově ulici asi 1km severně od hvězdárny

SOS: +420 417 576 571 (hvězdárna)

Dojezd do Petrovic: spí se v místní škole, která je vlevo vedle silnice kousek za odbočkou na Tisou. Hvězdárna je asi o 3km dál směrem ke hraničnímu přechodu vedle silnice vpravo.

SOS: +420 475 226 166 (pan Michael Bílek).

Most

- zmínky v Kosmově kronice k r. 1040, hrad na Hněvíně post. Václavem I., 1515 velký požár města. Počátky dolování od r. 1611. Později bylo dolování příčinou zániku starého Mostu.
- Kostel Nanebevzetí P. Marie – post. 1517 – 48 v p. got slohu. Síňové trojlodí s vtaženými pilíři. **Int:** p. got. kazatelna, křtitelnice s alabastrovými reliéfy, bar. oltář s obrazem Nanebevzetí P. Marie (J. Kramolín). V r. 1975 přemístěn o 841 m na východ (hmotnost stavby asi 10 000t) rychlostí asi 2 cm/min, přesun trval 27 dní. Kolem kostela ještě další zachráněné památky – špitální kostelík sv. Ducha (1380), morový sloup (1681), sousoší sv. Jana Nepomuckého s plastikami českých patronů (1719 – 22)
- hřbitov – další seskupení hist. památek z okolí: odpočívací kámen z Libkovic, socha sv. Prokopa ze Saběnic, sv. Jana Nepomuckého ze Židovic, sv. Anna z Chánova, a j.

Mariánské Radčice

- kostel P. Marie Sedmibolestné (1692- 1703) se čtvercovým ambitem a nárožními kaplemi, fara (1719), sloup s Nejsvětější Trojicí, Pannou Marií a další památky přemístěné z okolí- malebný komplex v centru obce.

Osek

- cisterciácký klášter založený v r. 1196 s kostelem Nanebevzetí P. Marie. Souč. bar. podoba kostela a kláštera je z úprav v letech 1712 – 18. Architektura vrchol. baroka od těch nejlepších umělců.
- kapitulní síň (kol. 1240) – nejstarší dochov. část. Uvnitř kamenný čtenářský pulpit (podstavec na knihy) s uzlovitě propletenými sloupky.
- dvě lípy srdčité – u klášterní zdi při silnici na Lom

Duchcov

- městská památková rezervace
- bar. zámek (2. pol. 17. st.), později upr. klasic. V int. plastiky M.B. Brauna a obrazy V.V. Reinera. Expozice hist. nábytku a bar. umění, památky na pobyt G. Casanovy. Pracoval zde od r. 1785 jako knihovník a sepsal své paměti. Zemřel r. 1792 a je pohřben u rybníka Barbora. Na kapli je jeho náhrobní deska.
- zámecký kostel Zvěstování P. Marie (1707) . Požár v květnu 1945 zničil oltář M.B. Brauna s obrazem V.V. Reinera. Nádherná čistá barokní stavba. V int. mimořádně cenné mramor. náhrobky z konce 16. st.

Teplice

- nejstarší české lázně (nemoci střevní a pohyb. ústrojí). Slavní pacienti (Goethe, Beethoven, Pagannini, Dobrovský, Palacký, Neruda...). 1793 požár, později post. budovy jsou empírové a klasicistní.
- zámek (1585 – 1634) – upr. v 18. a 19. st., dnes muzeum s lázeňskou a přírodověd. expozicí a síní L.v. Beethovena
- kostel sv. Jana Křtitele (u zámku) s hodnotným int. (P. Brandl, V.V. Reiner), náhrobky šlechtických rodů
- morový sloup (před zámkem) od M.B. Brauna
- divadlo (severně od zámku) jedno z největších v republice (1924)

Mikulov

- dnes rekreační středisko, ve středověku těžba stříbra a cínu
- kostel sv. Mikuláše (bar. 1770)

Cínovec

- ve 14. st. těžba cínu, později ještě stříbro, wolfram a křemenec
- kostel Nanebevzetí P. Marie (při silnici na Fojtovice) – 1729 – 33 s cenným got. oltářem

Petrovice

- obec založ. ve 13. st. při solné stezce jako pohranič. stanice
- kostel sv. Mikuláše – dneš. podoba z r.1793

2. etapa
Pondělí 26. 7. 2004

0	500	Petrovice	(23)
5	550	Tisá – kostel	(23)
10	600	Sněžník – Hraniční bouda ↗	
13	380	Jílové – Pod lesem hvězdárna	
15	270	Jílové ↖ 13	
23	135	Děčín 62	
37	128	Hřensko ↗	(21)
40	180	Tři prameny	(21)
43	250	Mezní Louka	(21)
45	290	rozc. pod Větrovcem	(21)
46	210	hotel Zámeček	(21)
47	260	Vysoká Lípa - parkoviště	(21)
48	320	Vysoká Lípa – kemp	(21)
50	210	Jetřichovice údolí	(21)
52	230	Jetřichovice – západ	
56	280	Na potoce	(3052)
57	325	Dolní Chřibská ↖	
58	335	U sloupu	(3029)
61	385	Doubice – kostel	(3029)
62	415	Doubice – sever	(3029)
64	350	Kyjov - Dlouhý důl ↗	(3013)
66	390	x Krásný Buk ↗ 265	(3013)
67	430	s. Kamenná Horka 265	(3013)
68	400	Krásná Lípa	

Příjezd na hvězdárnu pana Josefa Vnučka v Jílovém:

sjíždíme ze Sněžníku do Jílového. Za tabulí „JÍLOVÉ“ je hospoda „Pod lesem“, asi o 100m dál ulice Pod lesem odbočující doprava a v ní i hvězdárna v zahradě vilky (čp. 104).

SOS: +420 777 212 719 (pan Josef Vnučko).

Dojezd Krásná Lípa:

spí se v tělocvičně na Pražské ulici. Příjezd po **265** do centra na Křinické náměstí ke kostelu. Odtud mírně doprava (silnice **263**) jižním směrem na Rybniště. Po pravé ruce posléze uvidíme vodní plochu Cimrák, tělocvična je vlevo.

SOS: + 420 412 354 822 (paní Hana Volfová)
+ 420 777 291 400 (paní Hana Volfová)

Možnosti, jak se dostat kolmo z Děčína do Hřenska po levém břehu Labe (podle trati).

- 1) bez překročení hranice:** Děčín – Čertova voda (6km) – Dolní Žleb přívoz (9km). Zde přívozem na pravý břeh Labe a dál už po silnici **62** do Hřenska (dalších 5km).
- 2) s překročením hranice** (nutný platný cestovní doklad): Děčín – Dolní Žleb přívoz (9km) – Klopot / Gelobtbach st. hr. (11km) – Schöna přívoz (14km). Po prokázání se cest. dokladem lze přívoz do Hřenska platit v Kč.

Jde o část cyklotrasy (2) Praha – Drážďany. Speciální komunikace (asfalt nebo šotolina) bez provozu motorových vozidel.

Tisá

- obec a letoviště v blízkosti Tiských stěn
- kostel sv. Anny (1786)
- Tiské stěny – masiv kvádrových pískovců erodován do četných věží, sloupů a stěn s mnoha skalními „náměstími“

Sněžník

- 723m – mohutná pískovcová stolová hora s kamennou rozhlednou z r. 1864. Vynikající kruhový rozhled

Jílové

- kostel Nejsvětější Trojice (1682), přest. po požáru 1859 (pseudorom. a novogot.)
- zámek – pův. vodní hrad (1370) přest. v 16. st. na renes. zámek. Zám. park z doby kolem 1800
- trať Podmokly – Duchcov – provoz od r. 1871

Děčín

Osada Děčanů na soutoku Labe, Ploučnice a Jílovského potoka někdy v 10. st., ve středověku posunuta kvůli záplavám víc na sever.

Staré město již. od vtoku Ploučnice do Labe, Nové město severně. Podmokly – levý břeh – připoj.

1948. Důležitá železniční křižovatka: **1851** - Podmokelská trať (levý břeh, dnes Děčín- Praha),

1869 - Varnsdorfská trať, **1874** - trať Lysá n. L. – Prostřední Žleb

- **Labe** – dopravní tepna již od 11.st. Parní a plachetní společnost založena 1. 5. 1822. Po r. 1895 úpravy koryta kvůli lepší splavnosti. Proti proudu byly lodě taženy zvířaty, lano vedlo přes stěžeň, aby se nezachytávalo o pobřežní křoviny. Hambursko- magdeburská paroplavební společnost zavedla řetězové parníky. Využívaly řetěz na dně řeky, který procházel bubnem na lodi, čímž se loď posouvala proti proudu a řetěz se pak ukládal zpět na říční dno.

- mosty:

- 1) přes Labe: betonový dálničního typu (1985) - jižně železniční

Tyršův (severně) – ocel. nýtovaná konstrukce (1933) na pilířích dřívějšího řetězového mostu z r. 1855

- 2) přes Ploučnici: kamenný most (Staré město) – post. 1564-9, sousoší sv. Víta, sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava (M. J. Brokof 1714)

řetězová lávka (pod zámekem) – jedna z nejstarších památek tohoto druhu (1831)

- 3) Ovčí lávka - přes Jílovský potok – z doby kol. 1620

- **zámek** – pův. přemyslovský hrad, 1573 přest. na pevnostní renes. sídlo. Poslední velké zásahy 1786-92. Tzv. Dlouhá jízda – příkrá příjezdová rampa (od východu) dokonč. 1672 místy vylámaná ve skále. Délka 292m, šířka 10m. Portál 1672. Růžová zahrada – (severně od Dlouhé jízdy) – barok. dispozice se salou terennou s freskami (1678), výklenková kaple se sochami antických bohů, gloriety (17.st.). Přírodní park (jižně) – spojen tunelem s Růžovou

zahradou, zde i řetězová lávka přes Ploučnici. Zámecká sýpka – velký objekt pod Dlouhou jízdou – K.I. Dienzenhofer (?) 1723.

- **kostel sv. Kříže** (dolní konec Dlouhé jízdy) – vyst. 1687-91 (J.B. Santini?). Jednolodí s příčnou lodí a obdélným presbytářem. Fresky J. Kramolína (1792). Spojen krytou chodbou na pilířových arkádách se zámekem.
- **kostel sv. Václava a Blažeje** (Nové město SV od zámku) – pův. got. (1310), znič. 1749, nově post. v bar. slohu 1754
- **Pastýřská stěna** – podle pověsti se na skále objevovalo zjevení ovčáka se stádem. Stěna 150m vysoká na levém břehu Labe. Přístup buď z nábřeží (výtah), nebo při příjezdu od Jílového ulicemi Teplická, Na úpatí, Resslerova, Žižkova – po šipkách na ZOO a před branou se dát doprava. Od r. 1892 bylo nahoře jednoduché stavení, od r. 1905 kamenná napodobenina hradu s 13 m vyhlídkovou věží. Prvotřídní výhled na město a okolí.
- **muzeum** (severně od nádraží Děčín hl. – čtvrť Podmokly) – pův. lovecký zámček – čtyřkřídlá budova s trojúhel. štítem (1735). Expozice Vývoj lodní dopravy na Labi, obrazárna. Před muzeem obrovský jinan dvoulaločný 22 m vys., obvod 315 cm, starý asi 260 let.

Horní Žleb – zastávka ČD a několik domů na levém břehu Labe asi 4 km za Děčínem. Zde v labském korytě tzv. Hladový kámen viditelný jen v době velkého sucha. Je na něm nápis „Uvidíš – li mne, zaplač...“

Hřensko – kdysi jen plavecká a dřevařská krčma. Nejnižší položené místo ČR = 115 m n. m. Četné hotely – některé z 19. st., kostel sv. Jana Nepomuckého (1786-7). Problém řízení skal již od středověku – 1926 spadla skála u fary, 1938 poničeny dvě budovy u továrny, 1978 spadl obrovský skalní blok mezi dva výletní autobusy. Velké povodně 1845, 1897, 2002.

Pravčická brána – pískovcový skalní blok ve tvaru mostu. Přístup: 2km po červené značce od rozcestí Tři prameny (180 m n. m) **pouze pěšky!** Dno útvaru je 415 m n. m., výška otvoru 16 m, rozpětí dole 26,5 m, vrcholová plošina ve výšce 21 m. Vstup na útvar zakázán, v 80. letech zpevňováno speciální směsí s obsahem pryskyřic. Do areálu se platí vstupné. Byl zde výčep již r. 1826, od r. 1881 vystavěn hotel Skalní hnízdo.

Mezní louka – východiště tur. cest. Je tu býv. myslivna s kamenným portálem a letopočtem 1794 s patrem obloženým dřevem a hotel z r. 1892 přest. 1959. Krátce tu byly klimatické lázně, ale zanikly pro odlehlost.

Vysoká Lípa – nejcennější soubor lid. architektury v okolí (roubené patrové domy, hrázděné štíty a patra)

Jetřichovice

- roubené přízemní i patrové lid. stavby
- tepaný kříž při silnici z doby kol. 1800
- nejstarší náhrobek na hřbitově 1797
- kostel sv. Jana Nepomuckého (1752), rozšíř. 1791, věž z r.1828

Doubice – obec vznikla při jedné z nejstarších sklářských hutí připom. 1547. Množství lid. staveb, penziony, restaurace. Stylová restaurace **Stará hospoda**.

Kyjov – Sněžná – poutní kostel P. Marie Sněžné (1732) zdaleka viditelný

Krásná Lípa

- kostel sv. Maří Magdaleny (1754-8), věž 1777. Na schodišti pískovcový kříž s Kristem z jediného kusu kamene. **Int:** cenné boční oltáře (1815, 1821)
- barokní a klasicistní domy (dřevěné i zděné)
- křížová cesta (1857-9) ke kapli na Křížovém vrchu

3. etapa
Úterý 27. 7. 2004

0	400	Krásná Lípa	264	
4	480	Rybniště ↖	264	
9	410	x Jiřetín pod Jedlovou ↗	9	
14	610	Stožecké sedlo	9	
20	430	Svor ↗	13	
25	365	Nový Bor	9	
36	250	Česká Lípa	9	
43	260	Zahrádky	9	38
53	260	Staré Splavy	38	
56	260	Doksy ↗	270	9
65	270	Dubá ↖	259	
68	270	Nedamov ↗		
69	270	Panská Ves		
70	280	x Křenov ↖	259	
83	358	Mšeno ↗	273	
88	300	Nebužely ↖		
93	300	Řepín		
97	280	x ↗	16	
102	197	Byšice ↖	244	
103	197	Byšice žst. ↗		
107	175	Všetaty		
111	170	Ovčáry ↖	331	
120	169	Stará Boleslav ↗	610	
122	169	Brandýs nad Labem		

Příjezd na Ústav fyziky atmosféry Panská Ves:

z Dubé doleva (na východ) po směrovkách na Nedamov, Ždírec. V Nedamově (jede se v terénním zářezu) mezi chalupami odbočit doprava. Cesta k ústavu vede do kopce a trochu se pak vrací.

SOS: +420 602 874 740 (pan Radek Peřestý)

Dojezd Brandýs nad Labem:

spí se v gymnáziu, Kralovická 668. Od Ovčár jde trasa nejříve do Staré Boleslavi (severně od Labe). Zde doprava po **610** (na jih) do Brandýsa. Za mostem přes Labe je vlevo zámek, po dalších asi 300m dojedeme na Komenského náměstí. Zde se dáme doleva po **101** Kralovickou ulicí směř Kralovice. Po 400m je vlevo gymnázium.

SOS: +420 326 903 210 (pan Josef Duhajský)

+420 728 507 275 (pan Josef Duhajský)

Rybniště – založ. 1715 v místě vysuš. rybníka. Secesní kostel z r. 1912, ptačí rezervace (Velký Rybnišťský rybník SV od obce)

Jičetín pod Jedlovou

- hornické městečko (olovo, měď stříbro, cín) založ. 1548-53. Jedna z dochov. štol zpřístupněna
- patrná pravoúhlá dispozice městečka (měst. památková zóna), patrové domy s kamen. portály
- kostel Nejsvětější Trojice – 1590 – 1611 upr. novogot.
- Křížová hora – poutní místo s Křížovou cestou z r. 1764 a Kaplí Ukřižování (1817)
- Jedlová - (vpravo od silnice na N.Bor) – znělcová kupa, třetí nejvyšší (779m) v Luž. horách s hotelem a kamennou rozhlednou na vrcholu

Nový Bor

- město proslulé sklářským průmyslem. Měst. pam. zóna, p. bar. měšť. domy (na náměstí)
- chrám Nanebevzetí P. Marie (1786-8) se soch. výzdobou
- sklářské muzeum (v empírové budově na náměstí)
- unikátní lesní hřbitov (1909) s památníkem na ukončení rumburské vzpoury (29. 5. 1918)

Česká Lípa

- měst. pam. zóna, zbytky měst. hradeb
- na náměstí: novorenes. radnice (1823) přest. 1884, morový sloup Nejsvětější Trojice (1681)
- kostel Povýšení sv. Kříže – 1385, novogot. upr. 1897
- kostel sv. Maří Magdaleny – založ. ve 13. st., přestavby 1514 a 1582; 1756 připoj. bar. prbošství. V sousedství dvě památné lípy velkolisté staré asi 500 let

Zahrádky

- renes. zámek (16. st.) s bar. úpravami (nedávno vyhořel)
- u Novozámeckého rybníka (vlevo vedle silnice **9** na Staré Splavy) nejvýznamější **ornitol. rezervace** v Čechách – 92 druhů vod. ptactva, m.j. husy velké, bukače velkého a dalších, kteří zde odpočívají při dálkových tazích (vzácně i orel mořský). Rybník post. ve 14. st. Výpustní kanál 14 m hluboký, 7 m široký, 175 m dlouhý z doby Karla IV. a hradící zařízení z r. 1833 jsou technickými památkami.
- Jestřebí (5 km za Zahrádkami na **9**) – got. hrad na 30 m vysokém skalním útesu

Doksy

- pomník a památník K.H. Máchy
- Máchovo jezero (správněji Velký rybník) založ. 1366 Karlem IV. (350 ha). Na něm ostrovy Myší zámek a Kachní ostrov
- Bezděz – 605 m - (JV směrem) – dvojitá znělcová kupa s got. hradem. Opevnění, předhradí, purkrabství, velká věž vybud. 1264-79. Od 17. st. poutní místo – r. 1666 sem byla přenesena kopie montserratské Černé madony. Hrad zpustl po r. 1783. Madona přemístěna r. 1786 do kostela sv. Bartoloměje v Doksech, kde je umístěna nad hlavním oltářem.

Dubá – kostel sv. Kříže (1744-60), bání shořely r. 1845; sousoší Nejsvětější Trojice (1726)

Řepín – kostel P.Marie Vítězné (1846-50) – rozlehlá pseudogot. stavba – dominanta kraje

Byšice – bar. zámek z 18. st. (G.B. Alliprandi), plastiky z dílny J. Platzera, bar. zám. zahrada navazující na bažantnici

Stará Boleslav

- kostel sv. Václava (při staré cestě od Labe) – založ. v 1. pol. 11. st. na místě kostelíka sv. Kosmy a Damiana (z něho je velká krypta). Zde mělo r. 929 dojít k Václavově vraždě. Podle legendy se krev vsákla do zdiva natolik, že se skvrny nedaly ničím zabílit. Již. loď a krypty přest. ve 12. st., další úpravy v 15. a 16. st., r.1640 požár. Z dvou věží zbyla pouze jižní got. s cibul. bání. Bohaté, převážně barokní vybavení interieru.
- kostelík sv. Klimenta (v těsné blízkosti sv. Václava) – zdivo z 11. st., přest. ve 12. st., 1601

obnoven, 1857 opraven. Největší cenností jsou rom. nást. malby na téma svatoklimentské legendy (3. čtvrtina 12. st.) objeveny 1899-1900, konzerv. 1914 a restaur. 1960-2

- poutní kostel Nanebevzetí P. Marie (1613-23). Věže po stranách presbytáře připoj. dodatečně (severní 1674-5 A. Leuthner, jižní 1748-9 K.I. Dienzenhofer – zřejmě autor úprav z let 1728-37). **Int:** K. Škréta, V. Kramolín, M.B. Braun a j. Got. reliéf Madony staroboleslavské (na hl. oltáři) zv. Paládium (ochrana) země české (poč. 16. st.) z pozlác. mědi
- kaple blahoslaveného Podivena (SV od kostela) – centrální bar. stavba na kruh. půdorysu se třemi výklenky (1738 snad podle plánů K.I. Dienzenhofera)
- děkanství (1710-12), kanovnícká rezidence (čp. 108) z let 1733-70, proboštství (podle K.I. Dienzenhofera 1728-39) a další stavby.

Brandýs nad Labem

- kostel Obrácení sv. Pavla (SV od náměstí) – 1541-2 s oddělenou zvonící z r. 1753. R 1754 bar. přestavba kostela, 1900 pseudogot. úpravy. Int. převážně rokokový, hl. oltář 1770
- kostel sv. Petra (na návrší Vyšší hrádek) – hřbitovní r. got. (13. st.), zrušen 1785, později znovu vysvěcen a opraven
- zámek - renes. na místě got. hradu. Občas se zde vyskytoval Tycho Brahe a Tadeáš Hájek

4. etapa

Středa 28. 7. 2004

0	169	Brandýs n. L.	610
2	169	Stará Boleslav	610
13	190	Předměřice nad Jizerou	610
18	225	Benátky nad Jizerou	610
24	240	Brodce	610
30	210	Bezděčín	↖
34	235	Mladá Boleslav	38
38	240	Debř	↖
42	240	Dalešice	
47	223	Bakov nad Jizerou	276
50	230	Veselá	610
53	240	Mnichovo Hradiště	277
69	270	Libíč	277
73	325	Český Dub	↗
76	390	Cihelná	
79	320	Petrašovice	
81	370	Hodkovice nad Mohelkou	↖ 35
84	400	x ↗	65
87	435	Rychnov severní okraj	65
91	570	úbočí Hradešína	65
93	520	Jablonec n. N. u žst.	65 14
95	550	Jablonec nad Nisou	

Příjezd na hvězdárnu v Benátkách nad Jizerou:

v centru se dáme nejdříve doleva po **272** směr Chotětov, Bezno, ze které však hned po přejezdu Jizery odbočíme znovu doleva na vedlejšku směr Dolní Slivno. Hvězdárna je na okraji Benátek vlevo vedle silnice.

SOS: +420 604 427 856 (pan Radovan Kováč)

+420 326 362 664 (pan Radovan Kováč)

Příjezd na hvězdárnu v Mladé Boleslavi:

Od Bezděčína pořád rovně na sever, posléze ul. Pražskou až k mostu přes potok Klenice. Za mostem se držet nejprve vpravo směr zimní stadion, pak se dát (po původní pražské silnici) vzhůru

jednosměrkou esovitě se stáčejí doleva. Projde Pražskou branou (z každé strany lev) blízko vchodu do boleslavského hradu a stáčí se zpět doprava na **Staroměstské náměstí**. V severní části u kostela je **magistrát (zde setkání se zastupiteli města)**. Odtud na **SV** přes nám. Komenského a Míru na kruhový objezd (křížení ulic T.G.M., 9. května a V. Klementa). Z kruháku vyjet ulicí Václava Klementa na **SV**. Dál pořád rovně kolem nemocnice (vlevo), Škoda – muzea, Škodovky a autobusového nádraží (vše vpravo) směr Kosmonosy. Místy je možno využít cyklostezku vedle silnice. Po 2km dojedeme na **křižovatku s ul. 17. listopadu** (semafony, blízko je kino Fórum a Penny market). **Zde doleva** ulicí 17. listopadu asi 1km **až k 9. ZŠ**, na které je hvězdárna.

Odjezd z Mladé Boleslavi: od hvězdárny na **SZ** směr Debř – nádraží ČD. Přejet Jizeru, avšak v Debři před kolejemi uhnout doprava kolem nádraží směr Dalešice, Bakov nad Jizerou. Až do Bakova se jede podél kolejí (budou vlevo hned vedle silnice).

SOS: +420 326 325 446 (pan Josef Zahradka)

+420 606 308 368 (pan Josef Zahradka)

Dojezd Jablonec nad Nisou:

spí se v tělocvičně Odborného učiliště bižuterního na rohu ulic Perlová a Podhorská. Po přejezdu kolejí u žst. Jablonec n. N. (nádraží je vlevo) jedeme pořád rovně nejřívě po silnici **65**, pak **14** směr Tanvald, Harrachov (ulicemi Pražská, potom 5. května). Asi po 1 km dojedeme na kruhový objezd – projet rovně (stále ul. 5. května). Hned za objezdem je vpravo výrazná budova policie, u ní odbočit doleva do ul. Perlové. Asi po 100m na křižovatce s Podhorskou ulicí je vpravo **SOU bižuterní s tělocvičnou TJ Bižuterie – zde nocleh**. Vchod s ostrahou je z Podhorské ul., z Perlové je vjezd do dvora (auta a asi i kola zde budou v garáži).

Z místa ubytování na hvězdárnu pana Milana Antoše:

zpět stejnou cestou (ul. Perlovou, 5. května) jako se přijelo, až kousek za kruhák. Zde odbočit doleva prudce do kopce do Lesní ulice. Asi po 200m se přejede trať, hned za ní odbočit doprava ulicí Pod hájem. Na druhé křižovatce vidíme vpravo hřiště, doleva jde ulice Táboritská. V ní žlutá vila čp. 8 – hvězdárna.

SOS: +420 605 187 785 (pan Milan Antoš)

Benátky nad Jizerou

- konal zde svá pozorování Tycho Brahe
- renes. zámek (16. st.), rozšíř. v 17. st.
- kostel Narození P. Marie – spojen se zámkem krytou patrovou chodbou na arkádách. Založ. 1343, vedle byl klášter cyriaků. Znič. husity 1420, v jeho zříc. post. zámek. **Int:** vrcholné baroko. Chodbou chodíval Tycho Brahe – pobýval tu od r. 1599
- kostel sv. Maří Magdaleny (pod zámkem) – založ. 1590, přest. bar. v 2. pol. 17. st.
- kostel P. Marie ve Starých Benátkách (jsou východněji mezi silnicemi **10** a **610**) rokokový 1761-4 obklopený hřbitovem

Mladá Boleslav

- zámek – pův. dřevěný hrad přest. 1344, rozšíř. 1468, v pol. 16. st. rozšíř. na čtyřkřídlý zámek, 1752-83 uprav. pro voj. účely. Dnes muzeum
- arciděkanský chrám P. Marie (Staroměstské nám.) – p. got. síňové trojlodí založ. po 1406, přest. bar v 17. a 18. st. Cenná soch. výzdoba, got. cín. křtitelnice
- kostel sv. Jana Nepomuckého (nám. Míru Nové město) – 1727 s pseudobar. fasádou 1902-4, hl. oltář 1740 (ze zruš. kláš. kostela v Lysé n. L.)
- Bratrský sbor (Česko-bratrské nám.) – trojlodní tribunová stavba z let 1544-54, restaur. 1904-10 – umělecky nejvýznamnější ve městě
- Stará radnice (renes.) – 1554-9 s pozdějšími úpravami; Nová radnice (1865-8)

Bakov nad Jizerou

- kostel sv. Bartoloměje (na náměstí) – z 2. pol. 16. st., 1644 přest. manýristicky
- sloup Nejsvětější Trojice (bar. 1727-9) se sochami světců

Mnichovo Hradiště

- založ. ve 13. st. cisterciáky z Kláštera nad Jizerou (západně od města)
- renes. zámek - s parkem a salou terrenou
- **klášter kapucínů s kostelem sv. Tří králů a kaplí sv. Anny** (v sousedství zámku) – pol. 17. st. Kaple má zvenčí nezvykle bohatou výzdobu (členění stěny, balkon...). Int. kostela i kaple má bohatou barokní výzdobu. Je zde pohřben Albrecht z Valdštejna
- **Mohelnice nad Jizerou** (asi 7km za Mnichovým Hradištěm) - **kostel P. Marie ze 3. čtvrtiny 12.st.** (na hřbitově) – vzácná památka románského stavitelství u nás. Obdélná loď, půlkruhová apsida, stěny z řádkového zdiva nahoře zdobí obloučkový vlys. Na věži sdružená okna se střed. sloupkem. **Int:** loď plochostropá, v záp. části tribuna nesená dvěma oblouky. Oltář pseudorománský. Nádherná jednoduchá a čistá románská stavba.

Český Dub

- raně gotický půdorys města a zbytky opevnění. Měst. památková zóna
- **opevněná komenda johanitů** (13. st.). 1564 přebud. na zámek (vyhořel 1858). 1991-znovuobjeveny prostory v podzemí tohoto objektu, 1993 zpřístup. veřejnosti, 2001 zpřístup.
- prostory rom. kaple sv. Jana Křtitele z doby kol. 1240. Spravuje Podještědské muzeum, které sídlí v býv. vile Konrada Blaschky - zde je možno domluvit návštěvu. Prohlíží se velký sál komendy s kříž. klenbou a 80 m dl. tzv. Kancelářská štola.
- **Čertova zed'** (asi 5km západně) – žíla čediče, který pronikl pískovci v šířce 1,5 – 3m ve směru Ještěd – Bezděz. Na čediči je patrná sloupcová odlučnost. Chráněný přírodní výtvor

Hodkovice nad Mohelkou

- zachov. dřev. domy z konce 18. st.. Bar. kostel 1717-20, u kostela novogot. Křížová cesta

Jablonec nad Nisou

město charakterizované moderními stavbami:

- kostel Nejsvětějšího Srdce Páně – cihlový konstruktivistický (1930-32)
- radnice (1930), secesní domy

5. etapa
Čtvrtek 29. 7. 2004

0	520	Jablonec n. N.	14	65	
2	520	Jablonec n. N. žst.	65		
2	530	x Jablonec Pražská ul.	↖	287	
5	600	Kokonín - kostel	287		
6	560	Kokonín	287		
8	670	Maršovice - horní konec	287		
10	540	Pěčín	↗		
11	530	Alšovice			
14	490	Těpeře			
18	350	Vrší			
19	305	Železný Brod	282		
21	390	Železný Brod – hvězdárna		282	
23	305	Železný Brod	↖	10	
30	270	Malá Skála	↖		
33	300	Rakousy			
38	260	Turnov	↖	283	
41	280	Bělá	283		
45	345	Podloktuší	↗	283 = 282	
46	385	x Lestkov	↖		
48	530	Kozákov - obec			
50	620	x Bačov	↖		
52	744	Kozákov – rozhledna			
		zpět až na:			
58	385	x Lestkov	↖	283 = 282	
59	370	Lestkov	282		
64	300	Rovensko p. Tr. hvězdárna	282	35	
79	270	Jičín – Holínské předměstí	↖	16	
80	275	Jičín hvězdárna			
81	270	Jičín – centrum	286		
84	300	Valdice – zastávka ČD	↗		
88	315	Dřevěnice			
94	310	Choteč			
99	290	Lázně Bělohrad			

Příjezd na hvězdárnu pana Vladimíra Vetlého v Železném Brodě – Vrší:

za Těpeřemi se jede lesem z kopce (vpravo mírně do kopce je vidět Chlístov). Následuje odbočka vpravo (asfalt). Na křižovatce je zastávka autobusu a plac na dřevo. Po této odbočce doprava se jede lesem asi 300m. Po výjezdu z lesa na křižovatce se dát doleva z kopce a na pravé straně je již vidět hvězdárna.

SOS: +420 483 389 565 (pan Vladimír Vetlý)

+420 605 258 850 (pan Vladimír Vetlý)

Příjezd na hvězdárnu pana Vladimíra Mazance v Železném Brodě - Popluží:

v Železném Brodě přejet Jizeru a dát se nejdřív po **292** směr Semily, brzy však doprava po **282** směr Koberovy. Po ní podél Jizery (teče vpravo pod silnicí) po rovině asi 1 km až k zastávce autobusu (jen cedule). U ní odbočit doleva na úzkou asfaltku vzhůru do kopce asi 1 km na rozcestí u transformátoru. Zde doleva a poslední dům vpravo (jmenuje se to tu Popluží) je hvězdárna. Návrat zpět do Žel. Brodu stejnou cestou.

SOS: +420 483 390 584 (pan Vladimír Mazanec)

+420 603 313 322 (pan Vladimír Mazanec)

Příjezd do Vývojové optické díly v Turnově:

z náměstí vychází mezi kostelem a Priorem na sever Skálova ulice. V ní, asi 50 m od náměstí naproti městské policii, je Vývojová optická dílna (čp. 89).

SOS: +420 606 286 699 (pan Zbyněk Melich)

Příjezd na hvězdárnu pana Vladimíra Kafky v Rovensku pod Troskami:

na náměstí se dát doprava z kopce (na jih) směrem k železnici. Hvězdárna je poslední dům vpravo před kolejemi (ze směru jízdy není vidět, až pak ze strany od kolejí).

SOS: +420 483 390 584 (pan Vladimír Kafka)

+420 605 126 675 (pan Vladimír Kafka)

Příjezd ke hvězdárně v Jičíně:

Hvězdárna leží na jižním obchvatu Jičina (silnice **16**) vpravo hned vedle silnice blízko mostu přes vedlejšku směr letiště a Březina. Stačí přelézt svodidla a obejít plot hvězdárny (vchod z jihu).

SOS: +420 605 269 601 (pan Filip Kotouček)

Dojezd do Lázní Bělohradu:

Spí se v Základní škole Lázně Bělohrad v Komenského ulici. Při příjezdu podle itineráře přejíždíme na okraji města koleje u nádraží ČD a asi po 300m dojedeme těsně před náměstím na odbočku na Hořice – zde doprava ulicí Komenského směr Hořice. Základní škola je asi po 100m vpravo přímo u silnice.

SOS: +420 732 726 944 (pan školník Špicar)

Pamětní deska profesora Emila Buchara v Lázních Bělohradě:

z náměstí se dát silnicí **284** na sever směr Bělá u Pecky, Nová Paka. Asi po 2 km jízdy městem a jeho severní částí Horní Nová Ves je po pravé straně tovární komín z červených cihel a hala továrny (bývalý Texlen). Asi 200m za vrátnicí vpravo dřevěná autobusová čekárna, za ní odbočíme doprava. Zhruba po 50m přejedeme můstek přes potok (Javorka) a hned za ním se dáme znovu doprava podle vody (po proudu). Asi 100m od můstku stojí vlevo vedle silničky dům s pamětní deskou E. Buchara.

Železný Brod

- roubené přízemní i patrové domy (např. Klemencovsko z r.1792 začleněné do moderní budovy spořitelny z let 1933-6) a další podobné stavby
- kostel sv. Jakuba Většího (14. st., přest. bar. 1763)

Malá Skála

- hrad Skály (na příkrém skalním hřbetu) – 1428, koncem 15. st. opuštěn. Zříceniny upr. 1820 jako skalní Panteon známých osobností
- bar. zámek (v podhradí) – dneš. podoba z poč. 19. st., upr. secesně. V parku památná lípa 600 let stará, výška 26 m obvod 605 cm

Turnov – městská památková zóna

- radnice p. got. (1526), přest. renes. 1620, novorenes. 1894
- kostel sv. Mikuláše (pol. 14. st.), přest. bar. 1722 s hodn. int. U kostela památný dub
- kostel sv. Františka s klášterem františkánů (severní strana nám.) 1651-5, několikrát zničeno požárem, empír. přest. 1822-4

Kozákov – vrch (744 m) s rozhlednou a chatou. Prvotřídní vyhlídkový bod v oblasti Českého ráje - za dobrého počasí rozhled na čtvrtinu Čech. Geolog. rarita – tři typy hornin: vyvřelina melafyry (J, JV – výskyt drahých kamenů), pískovce (JZ), čedič (S)

Rovensko pod Troskami

- kostel sv. Václava (pol. 14. st.), přest. v 2. pol. 16. st., presbytář byl pravděpodobně kaplí týnského dvora. **Int.:** kamenná kazatelna (16. st.), mramor. kropenka (1639), oltářní obraz V.V. Reinera, renes. křtitelnice (1575). U kostela dřevěná zvonice s tzv. rebelantskými zvony – sv. Václav (2,4t), sv. Jan Křtitel (1,5t) a sv. Jiří (0,6t) z let 1630 a 1639 se srdci obrácenými k nebi. Pohon šlapáním, vyzvánění jednoduchou melodií.
- **Libuň** (asi 7 km za Rovenskem) – kostel sv. Martina - pův. got. ze 14. st., zbarok. 1771 a barokní fara (18. st.). Působil zde v letech 1823-76 farář Antonín Marek (1785-1877). Děkan, básník a buditel zde přijímal význ. osobnosti (Jungmann, Čelakovský, Klicpera, Šafařík, Mácha) v tzv. velkém pokoji s výhledem na Trosky (pomník má na hřbitově u kostela)
- **Jinolice** (asi 5 km před Jičínem) – roubené statky a velká rekreační oblast Jinolické rybníky (311 m n. m.)

Jičín – městská památková rezervace. Původní město bylo asi o 3 km jižněji. Po Bílé hoře se tu usadil Albrecht z Valdštejna a chtěl zde vytvořit hlavní město frýdlantského vévodství (1625-34 razil i mince)

- zámek (v JV rohu Valdštejnova nám.) – přest. ze sídla Mikuláše Trčky r. 1608. 2x vyhořel, 1775 upr. bar. Dnes muzeum
- Valdická brána (vchod na Valdštejnovo nám. od východu) – 1568-70, 52m vysoká (rozhled)
- kostel sv. Jakuba Většího (mezi zámkem a Valdickou branou) – 1627, 2x požár, dnešní podoba z r. 1768
- kostel sv. Ignáce (jezuitský, západně od nám.) z 1. pol. 14. st. a později přestavován. Původně zasvěcen sv. Jakubovi Většímu, 1622 převěšen. **Int.:** pseudogot. a bar. zařízení, v presbytáři got. žebrová hvězdová klenba. Na oltáři tabernákl (1737) s ikonou P.Marie rušánské. Poblíž kostela jezuitské gym., kolej, seminář, lékárna, nemocnice a dům kleriků

Valdice

- býv. kartuziánský klášter – r. bar. areál z let 1627-55. Zrušen 1782, 1855-6 přest. na věznici
- **Studeňany** (asi 2 km za Valdicemi) – řada přízemních roubených domů

Dřevěnice – několik zachovaných roubených chalup 200-250 let starých

- hospoda Na Špici – pův. z let 1780-90 (asi 2 km za Dřevěnicemi na křižovatce se **16**)

Lázně Bělohrad – pův. Nová Ves, 1550 post. nová tvrz Bělohrad, od r. 1603 Bělohrad

- lázně – založ. 1885 (revmatismus, kloubní choroby, pórakové stavy) - slatinné koupele, vodoléčba, rehabilitace
- zámek – J.B. Santini – dnes internát (na příjezdu od Jičína vlevo před náměstím)
- kostel Všech Svatých (1689-1700); u kostela na hřbitově pěkné pomníky (hořická kamenická škola).

U kostela je i vyhlášená **hospoda U Sehnalů** (dobré porce, přijatelné ceny, pivo Paka 10-13, Gambrinus 10,12, vaří se do 21 hod)

6. etapa
Pátek 30. 7. 2004

0	290	Lázně Bělohrad		
5	320	Lukavec		
8	400	Hořice hvězdárna	300	
14	330	Miletín ↖	284	
15	330	x Miletín ↗		
18	460	Chroustov		
24	671	Zvičina		
27	440	Horní Brusnice ↗	325	
33	380	Bílá Třemešná		
40	290	Dvůr Králové nad Labem		
48	280	Kuks	37	
56	250	Jaroměř	299	
58	260	Josefov ↖	304	
68	260	Slavětín nad Metují	304	
71	260	Bohuslavice	309	
77	280	Dobruška	309	
82	450	Bačetín	309	
91	670	Plasnice ↗	310	
94	650	Deštné v Orlických horách		

Příjezd hvězdárna Hořice

Hvězdárna je na hřbetě Hořického chlumu severně od města. Z Lukavce silnice stoupá lesem až k Lukaveckému kříži (křížek je na vrcholu stoupání v lese vpravo, hned vedle silnice). Silnice v těchto místech křížuje červenou značku. Dát se po červené doleva po okraji lesa, vedle cesty vpravo jsou zahrádky. Červená značka vede až ke kapličce (asi 1 km od silnice). Vlevo už je vidět oplocený pozemek s hvězdárnou.

Odjezd z hvězdárny Hořice směr Miletín: od hvězdárny sjet asi 100m na silnici **300** Hořice – Miletín – Dvůr Králové, zde doleva z kopce (na sever). Kdo by se chtěl podívat dolů do města, musí po **300** doprava (na jih) a pak se zase vrátit.

SOS: +420 606 142 017 (pan Švuger)

Dojezd Deštné v Orlických horách

Ubytování je v **DCŽM Vesmír** jižně od města. Projede se po **310** centrem (radnice, pošta, kostel, obchody) až na křižovatku. Doleva je **311** směr Šerlich, Orlické Záhoří. My jedeme **doprava** (**321** směr Jedlová, Skuhrov, Kvasiny), ale po ujetí cca 10 m odbočíme na úzkou asfaltku mírně do kopce. Po ujetí asi 500 m je křižovatka, zde se dáme doleva a po úzké asfaltce jedeme strmě do kopce až ke **kostelu sv. Matouše**. U kostela je skupina chat a velké budovy – středisko Vesmír. Z Deštného je to asi 2 km, převýšení cca 100 m.

SOS: +420 494 663 140 (pater Pavel Rousek, farář a vedoucí střediska)

Hořice

- hřbit. kostel sv. Gotharda (bar. 1753) – kamenná kazatelna a 12 soch apoštolů – hořická škola
- tesaný portál (vstup na nový hřbitov) – pískovec, 14,5 m vysoký (novorenes.) s Andělem míru, Smrti a Vzkříšení
- galerie plastik na vrchu Gothard – Šaloun, Úprka, Suchomel
- kostel Narození P. Marie (blízko náměstí) – 1741-4 K.I. Dienzenhofer. **Int.:** cínová křtitelnice z 15. st.
- Věž samostanosti, památník odboje (nedokonč.) z r. 1924 na hřebenu Hořického chlumu (**zde i hvězdárna**)
- Mileta Hořice – výroba vyšívaných kapesníků (podniková prodejna je vlevo při jízdě z centra na jih k nádraží); výroba proslulých Hořických trubiček (různí soukromníci po městě)

Miletín – rodiště K.J. Erbena (pomník na náměstí)

Zvičina (671m n. m.) – místo táborů lidu (1869); bar. kostel z r. 1706 (přesně na býv. hranici Čechy – Sudety);

turist. chata post. 1904 na místě býv. hostince, kam chodil Rais, Jirásek, Vrchlický, a j. Prvotřídní výhled: **J** – Pardubicko a Hradecko, **Z** – Jičínsko, Český ráj, **S** – Krkonoše a Podkrkonoší

Dvůr Králové nad Labem – věnné město českých královen

- kostel s. Jana Křtitele – nepravid. trojlodí a obdélný presbytář, pův. 1270, dneš. trojlodí z konce 14. st., pseudogot. úpravy 1893-1900. **Int.:** usmívající se zázračná soška P.Marie (16. st.) – odvrátila útok Švédů v době třicetileté války (byla sem umístěna 1670); bar. oltář (1674). Ve věži „nalezl“ V. Hanka r. 1817 tzv. Královédvorský rukopis
- renes. radnice (1576) se sgrafitami a v přízemí s pilířovým loubím sklenutým kříž. klenbou s hřebínky
- safari (vpravo na vjezdu do města od Bílé Třemešné) – zaměř. na chov africké zvěře v příroz. skupinách ve výbězích

Kuks

- Šporkův špitál (hrabě zde založil r. 1694 lázně) – post. podle G.B. Alliprandiho koncem 17. a v 18. st.
- kostel Nejsvětější Trojice (1707-17); ojedinělá barokní lékarna s mobiliářem.
- **sochy M.B. Brauna**
Ze středu na východ **Ctnosti:** Víra, Naděje, Láska, Trpělivost, Moudrost, Statečnost, Cudnost, Píle, Štědrost, Upřímnost, Spravedlnost.
Od středu k západu **Neřesti:** Pýcha, Lakomství, Smilstvo, Závist, Obzřerství, Hněv, Lenost, Zoufalství, Lehkomyšlnost, Pomluva, Lstivost. Na terase před kostelem skupina osmera Blahoslavenství, další plastiky ve dvoře špitálu a na zahradě.

Jaroměř

- kostel sv. Mikuláše (východní konec náměstí) – založ. před r. 1325, vestavěn do hradeb. Dnešní stavba vznikala od r. 1404, později upr. **Int.:** monumentální rokok. oltář, v podzemí krypta s mumii
- Mariánské sousoší (na náměstí) – 1722-7 zdobené plastikami M.B. Brauna

Josefov

- býv. vojenská pevnost – post. 1780-5 na 289 ha (bastionový osmiúhelník). Asi 60 km chodeb, část zpřístupněna. Stavělo až 40 000 vojáků a civil. dělníků, spotř. 500 milionů cihel, náklad 10,5 milionu zlatých. Pomocí stavidel bylo možno zatopit předpolí. Posádka až 10 000 mužů.

Pevnost nebyla nikdy obléhána ani dobývána, pruský nepřítel ji jednoduše obešel. R. 1887 zrušena, sloužila pak jako věznice a zajatecký tábor.

- město – s pravouhlým systémem ulic, důsledně jednopatrové domy, voj. objekty dvoupatrové

Dobruška

- renes. radnice (18. st.) s věží 43 m vys. a ochozem; rodný dům F.L. Heka – Věka (Novoměstská ul.); bar. kostel sv. Václava (1712), v int. cín. křtitelnice z r. 1507

Deštné v Orlických horách

- kostel sv. Maří Magdaleny (1723-6 - G.B. Alliprandi), v int. cenné barokní varhany. Před kostelem p. rokok. sousoší (1781)
- od r. 1603 plavení dřeva po říčce Bělé a Orlici až do kutnohorských dolů

7. etapa

Sobota 31. 7. 2004

0	650	Deštné v Orlických horách	310	
6	880	Luisino údolí – hájovna	310	
12	605	Zdobnice	310	
24	580	Rokytnice v Orlických horách		(4070)
31	480	Kunvald ↖		
33	550	sedlo Končiny		
36	490	Kláštorec nad Orlicí ↗		(4073)
38	480	Pastviny	(4073)	
43	440	x Nekoř ↖		
45	525	Šedivec	360	
48	360	Letohrad	360	
61	350	Ústí nad Orlicí	360	(4049)
68	475	pomník biskupa Jana Augusty		(4048)
71	380	Sloupnice	360	(182)
78	325	Litomyšl náměstí	359	(4019)
85	400	Dolní Újezd ↖		(4019)
88	400	Horní Újezd ↖		(4019)
92	520	Sebranice	360	(4019)
98	555	Polička		

Litomyšl – plastika „Těsná dvojhvězda“ na místě rodného domku prof. Zdeňka Kopala.

Nachází se v centru města na Komenského náměstí.

Dojezd Polička: spí se ve Středním odborném učilišti zemědělském, ul. Čs. armády 485. Příjezd do Poličky od severu po 360 . Na vjezdu do města přejíždíme koleje blízko **nádraží ČD** (je zde i autobusové nádraží). Jedeme pořád rovně na jih Husovou ulicí a objíždíme historické centrum (je po pravé ruce). Sledujeme směr Bystré, Olešnice, Kunštát (silnice 362). Po přejezdu potoka (asi 600m od nádraží) je vpravo vidět park a o kus dál gymnázium. Vlevo vedle silnice naproti gymnáziu je **Střední odborné učiliště zemědělské**. Vjezd je od jihu z ulice Wolkerovy od budovy policie. Otevřeno bude od 17 hod.

SOS: +420 461 722 270 (paní Zdeňka Hájková)

Polička - hvězdárna pana Romana Ehrenbergera:

od nádraží ČD (viz výše) podél kolejí na západ ul. Smetanovou. Asi po 300m odbočíme u školy doleva do ulice **Svépomoc** a dojedeme k čp. **199** – tam to je!

SOS: +420 736 449 536 (pan Roman Ehrenberger)

Polička – setkání a beseda ebicyklistů s raketovým odborníkem ing. B. Růžičkou - proběhne v prostorách SOU od 20.30. **Slavnostní zakončení Ebicyklu 2004 tamtéž o hodinu dříve.**

Zdobnice

- lid. architektura; p. bar. most přes Zdobnici; bar. kostel z r. 1788

Rokytnice v Orlických horách

- kostel Nejsvětější Trojice (hřbitovní 1600); farní bar. kostel Všech svatých (1679- 84)
- soubor roubených měšť. domů s podloubími (na náměstí) z poč. 18. st.
- směrem k Novému Dvoru alej starých listnáčů (lípa, javor aj.) – při příjezdu do Rokytnice po **310** souběžná cesta vlevo (žlutá tur. značka)

Pastviny

- přehrada (1939) – 8 km dl. vodní nádrž sloužila pův. k regulaci a k výr. elektřiny, dnes vodní sporty (98 ha). Na západním břehu **Vejdova lípa** - ze skupiny čtyř stromů zbyla jediná lípa velkolistá – obvod 1220 cm, stáří přes 800 let – nejmohutnější ve vých. Čechách

Letohrad

- kostel sv. Václava (na náměstí) - post. 1680 s rokok. interierem a boh. štuk. výzd. U kostela na býv. hřbitově hranol. zvonice (1705), u ní hrob F. Heka (+1847)
- Mariánské sousoší (1718-21) – na náměstí blízko kostela

Ústí nad Orlicí - hosp. růst po stavbě železnice – město nabídlo tehdy pozemky zdarma

- bar. domy s podloubími (na náměstí), bar. radnice (1723) s věží a cibul. bání
- kostel Nanebevzetí P. Marie (na starém hřbitově) – 1770-6, v int. několik cenných bar. obrazů
- bar. radnice (1723) s věží a cibul. bání

Litomyšl - městská památková rezervace

- renes. zámek s arkádovým nádvořím, lodžii a sgrafity (1568-81) Stavěli italští architekti G.B. a U. Avostalis na místě někdejšího hradu a premonstr. kláštera. Cenné sbírky, divadélko, zám. kaple a pivovar (rodiště B. Smetany).
- Smetanovo náměstí s got. radnicí a řadou renes. a bar. domů s podloubími a mázhausy, fasády z pozdější doby
- kostel Povýšení sv. Kříže s proboštstvím a farou (východně od náměstí). Kostel dokončen 1378, věže až v pol. 15. st., v int. odkryty renes. nást. malby. Do proboštství (1758-63) vede z kostela chodba
- piaristický kostel Nalezení sv. Kříže (víc na sever, blíž k zámku) – stavěl G.B. Alliprandi od r. 1714, dokončil F.M. Kaňka 1717; u kostela piarist. kolej (1641-80), dnes muzeum
- klášterní zahrady (poblíž) - nově zrekonstr.

Polička

- měst. hradby zachovány v nebyvalém rozsahu (1220 m). R. 1845 velký požár, zničil 234 z 237 domů
- bar. radnice (1739-44) s kaplí sv. Františka Xaverského s pův výzdobou z r. 1751 prostupující dvěma patry (příst. veřejnosti)
- děkanský kostel sv. Jakuba (1853-65 - novogot.), post. po velkém požáru na místě dřívější svatyně. Zvon 1511. Ve věži kostela se r. 1890 narodil B. Martinů (světnička příst. veřejnosti)
- morový sloup se sochami (J. Pacák 1727-31)

Polička

- měst. hradby zachovány v nebývalém rozsahu (1220 m). R. 1845 velký požár, zničil 234 z 237 domů
- bar. radnice (1739-44) s kaplí sv. Františka Xaverského s pův výzdobou z r. 1751 prostupující dvěma patry (příst. veřejnosti)
- děkanský kostel sv. Jakuba (1853-65 - novogot.), post. po velkém požáru na místě dřívější svatyně. Zvon 1511. Ve věži kostela se r. 1890 narodil B. Martinů (světnička příst. veřejnosti)
- morový sloup se sochami (J. Pacák 1727-31)